

Täysistunto

Maanantai 20.2.2023 klo 14.00—15.08

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2022 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Hopsu.

Keskustelu

15.02 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Olen tyytyväinen, että kaivoslakiin lisättiin vihreiden aloitteesta uusi pykäläkokonaisuus kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden sekä yhteiskunnan kriittisten intressien turvaamiseksi. Erityiskiitos Saimaa ilman kaivoksia ry:lle ja Kaivostoiminnalle rajat -kansalaisaloitteen tekijöille aktiivisesta vaikutamisesta.

Jatkossa malminetsintälupa ja kaivoslupa voidaan siis peruuttaa, jos toiminnan arvioidaan vaarantavan maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta kansallisen turvallisuuden etua. Valtaustyyppisessä lainsäädäntörakenteessa on ollut ilmeisiä riskejä, joista kansalaisliikkeet ja monet asiantuntijat ovat varoittaneet jo pitkään. On tärkeää, että Suomi pystyy turvaamaan kriittisiä mineraalejaan ja intressejään.

Arvoisa puhemies! Ympäristönsuojelun osalta kaivoslakiin saatiin pieniä parannuksia, mutta ympäristötavoitteiden tulisi olla kunnianhimoisempia. Nyt osana luonnonsuojelulakia luonnonpuistot ja kansallispuistot rajattiin malminetsinnältä sekä valtion luonnonsuojelualueille saatiin siihen korkeampi kynnys. Suojelualueet on perustettu luonnon erityisten arvojen suojelemiseksi. Kaivoksia ei tule avata luonnoltaan arvokkaille alueille tai niiden tuntumaan, eivätkä ne saa uhata ekosysteemien toimintaa. Ympäristönsuojelun parantamiseksi arvokkaat pohjavesialueet, Unescon maailmanperintökohteet, valtakunnallisesti arvokkaat maisemat, järven- ja merenrannat sekä muut arvokkaat luontoalueet tulisi rajata kokonaan kaivostoiminnan ulkopuolelle. Lisäksi kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista tulee edistää sekä selvittää, miten kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma huomioidaan paremmin kaivoslupaprosessissa. Kaivokset ja niiden jätevedet eivät saa pilata vesistöjä tai vaikuttaa merkittävästi vesistöjen tai vesieliöstöjen luonnontilaan. Kaivosten on pyrittävä toiminnassaan suljettuihin kiertoihin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Talvitie poissa, edustaja al-Tae poissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 171/2022 vp

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 126/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.